

ÇAĞDAS JAPON AFİŞ SERGİSİ

1980-10

MSGŞÜ
Açık Bilim Sanat Arşivi

M.S. Güzel Sanatlar Üniversitesi
Merkez Kütüphanesi

0015901

255.07.02.01.06.00/07/0015901

MSÜ
1980-10
1980

TÜRKİYE DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ

Bu sergi Japonya Dış İşleri Bakanlığı ile, Türkiye Dış İşleri Bakanlığı ve Japon Fondation Teknik işbirliği ile düzenlenmiştir.

Bu serginin gerçekleştirilemesinde büyük yardımları dolayısı ile İstanbul Japon Başkonsolosluğuna Dentsu - Incorporated ve Prof.Dr. Banri Namikawa ya İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi olarak teşekkürlerimizi sunarız.

This exhibition has been organized by the cooperation of the Japanese and Turkish Ministries of Foreign Affairs and the Japanese Foundation.

The Istanbul State Academy of Fine Arts would like to express its gratitude to the Japanese Consulale General in Istanbul, the Dentsu - Incorporated and Prof.Dr. Banri Namikawa for their contributions to the realization of this exhibition.

İSTANBUL 12-26 KASIM 1980

Grafik Tasarım İDGSA Matbaası, 1980

M.S. Güzel Sanatlar Üniversitesi
Merkez Kütüphanesi

015901

ÇAĞDAŞ JAPON AFİŞİ

Avrupa'da olduğu gibi Japonya'da da afişin uzun bir geçmişi vardır. Japonya'da ilk afişler Shogun'ların ya da feodal beylerin resmi bildirileri için bir araç olarak ortaya çıkmıştı. Zamanla gelişen ahşap baskı, ünlü Kabuki tiyatrosu oyuncularının portrelerini gösteren ve halk arasında çok tutulan ukiyo-e - lere dönüştü.

19. yüzyıl sonunda Avrupa'da taş baskısının ilerlemesi ve Toulouse - Lautrec, Cheret, Pierre Bonnard gibi sanatçılara ürünleri sayesinde afiş, "Belle Epoque" döneminde ve daha sonraları büyük yaygınlık kazandı. Japon afişlerinde Art Nouveau ve Art Decoratif akımlarının etkisi nasıl gözlenebilirse, Toulouse - Lautrec'in yapıtlarında da Ukiyo-e özelliklerinin bulunduğu kesindir.

Bir dizi Cassandra afisi ve Bauhaus tasarımlarının etkisi ardından Japon afisi, çağdaş biçimlere doğru yönelmeye başladı. Etkili bir bildiri aracı olusundan ötürü çok kullanılıktaydı. Fakat gazete ve televizyon reklâmcılığının gelişen rekabeti afiş için öldürücü bir darbe oldu.

Bununla birlikte, son yıllarda özellikle gençler arasında afiş yeniden ilgi çekmeye başladı. Amerikan gençliğinin önderliğindeki hippi akımı, bir yandan çağdaş uygarlığı kınarken, diğer yandan kendi içinde iletişim aracı olarak "psikodelik afiş" in geçerlilik kazanmasına neden oldu. Bu gelişimin, Japon gençliğinin kültürel ve sanatsal çevresinde caz ve rock müziği ölçüsünde bir yansısı oldu.

İş çevreleri ve kamu kuruluşları bu bakış açısı içinde yeniden afiş halka seslenme aracı olarak düşünmeye başladılar. özellikle Yusaku Kamekura'nın 1964 Tokyo Olimpiyatları için gerçekleştirdiği 'Trilogi' afişleri halkın gözünde büyük başarı elde etti. Ardından, ileri gelen bir Japon kozmatik ürünler imalatçısı Shiseido, reklam kampanyasında afişlere ağırlık vermek istedi ve Makato Nakamura ile Eiko Ishioka gibi sanatçıları görevlendirdi. Bu girişimler, afişlerin yeniden yaygın kazanmasına katkıda bulundu.

Diğer yandan grafikçiler afiş yaratma konusunda şevklenmiş oldular. Bu ortamın renk ve biçimleri, onlara düşunce ve yaşıtlarının tüm bereketliliğini ortaya koyma olanağı veriyordu.

Ayrıca baskı teknolojisinin gelişmesinin, "Serigrafi", 'offset' türünden yeniliklerin afişin gelişimini hızlandırdığını da unutmamak gereklidir. Bugün elektronik yöntemlerle filmleri büyütmek, fotoğrafla desenleri süperpoze biçimde birleştirmek rahatça uygulanan işlemlerdir.

Günümüz Japon afişlerinin özellikleri, Japon inceliği ile belli bir hareketsizlik olarak belirir. Dinamizm yoksunluğu, afişin dükkânlarla ya da tren istasyonlarına asılmak üzere düşünülmüşinden ileri gelir. Japonya'da afişler sokaklara asılmaz. İnsanlar afiş seyretmek için ona yaklaşarak bakarlar.

Japon afişcilerinin çoğu semboller kullanma eğilimindedir. Bunlar daha çok Japon ruhunun derinliklerinden kaynaklanan ve mantıksal olmaktan çok içgüdüsel bir estetik kavramına yakındır. Batıda sanatsal gelenek mekânın üç boyutlu, gerçekçi biçimde kavranmasına dayanır. Oysa Japon insanı, kendi estetik kavramına daha uygun olarak perspektifisiz ve deriniksiz olanı yeğler. Son söz olarak çağdaş Japon afişlerinin, yeni baskı tekniklerinin kusursuzluğu ile geleneksel Japon duyarlılığını birleştirdiği söylenebilir.

Kazumasa Nagai

MITSUO KATSUI

1931 doğumlu . 1966'da Ajinomo Şirketinde işe girdi. 1958'de JAPA ödülü aldı. 1965'te "Persona" sergisine katıldı ve Mainichi Endüstri Tasarım ödülü aldı. 1966'da Çevre Sergisi için Tasarım Sanatları, Expo '70 de Japon Hükümeti Pavyonu için "Orgorama' ve Kodansha'ının "Dünyanın En Büyük Resim Kitabı'.

SHIGEO FUKUDA

1932'de doğdu. 1972 de Varşova'da 4. Uluslararası Afiş Biennal'inde Altın Madalya aldı. 21. Montreal Olimpik Oyunları için düzenlenen Uluslararası Gümüş Para Tasarım Yarışması'nın En iyi ödülünü aldı. 1976'da Eğitim Bakanlığından Genç Tasarımcı ödülü 1971'de 23. cü Bungei - Shunju karikatür ödülünü aldı.

YUSAKU KAMEKURA

1915 'de doğdu. Kamekura Tasarım Enstitüsü yöneticisi. Eğitim Bakanlığının II. ci Sanat Ödülü 2 Mainichi Endüstri Tasarım ödülü. 3 Dentsu ödülü. 2 JAPA ödülü, Tokyo ADC' nin 4 altın Madalyası.

KATSUMI ASABA

1940 doğumlu, 1976'da Katsumi Asaba Tasarım Atölyesini kurdu.

TERUHIKO YUMURA

1943 de doğdu. 1968 de Tokyo Resimlendiriciler Derneği'nin Genç Sanatçı ödülünü kazandı. 1976'da Tokyo ADC ödülünü aldı. Flamingo Stüdyosu Yöneticisi.

TODANORI YOKOO

1936 'da doğdu. 1969 Paris Gençlik Biennalinin Baskı Bölümü Büyük Ödülü'nü aldı. 1972 Varşova Afiş Biennali'nde UNESCO ödülü aldı. Grafik Sanatlar Biennali'nin özel ödülünü aldı. 1973 Japon Baskı Sergisi'nin inceleyici ödülünü kazandı. 1974 Uluslararası yapma Bebek Şenliği'nde Afiş Bölümü Büyük Ödülü nü aldı. Varşova Biennali Altın Madalyası ve Grafik Sanatlar Biennal'i gümüş madalyası.

EIKO ISHIOKA

Tokyo'da doğdu. Eiko Ishioka Tasarım Atelyesi Yöneticisi. 1965 JAPA ödülü. 1975 Tokyo ADC ödülü. 1976 Mainichi Endüstri Tasarım Ödülü. 1977 Kodansha Yayınları Kültür ödülü. Varşova Uluslararası Afiş Biennali Madalyası.

KEISUKE NAGATOMO

1939 Osaka doğumlu. 1969'da Seitaro Kuroda ile birlikte K 2 'yi kurdu. 1966 JAPA ödülü.

HARUMI YAMAGUCHI

Matsue'de doğdu. Tokyo ADC ödülü . Bağımsız çalışıyor.

IKKO TANAKA

1930'da Nara'da doğdu. Expo 70' de Japon "Tarih" pavyonu tasarımcı. 1975 Okinawa Deniz Sergisi'nde Oşeanografik kültür Pavyonu tasarımı. 1959 JAPA ödül, Varşova Uluslararası Afiş Biennal'ı ödülü. Tokyo ADC ödülü. Mainichi Endüstri Tasarım ödülü.

RYUICHI YAMASHIRO

1920'de Osaka'da doğdu. 1960'da Kamekura ve Hara ile birlikte Japon Tasarım Merkezi'ni kurdu. 1973'de İletişim Sanatları P' ni kurdu. 1956 Brüksel Sergisi'nde Japon Pavyonunun grafik tasarımı.

KAZUMASA NAGAI

1929'da Osaka'da doğdu. Japon Tasarım Merkezi'nin Başkanı. Tokyo ADC'nin 1 Gümüş Madalyonu ile 4 Bakır Madalyonu. Varşova uluslararası Afiş Biennali'nin Altın ve Gümüş Madalyaları. JAPA ödülü. Mainichi Endüstri Tasarım Ödülü.

KIYOSHİ AVAZO

1929'da Tokyo'da doğdu. 1955'te "Denize Dönüş" adlı afişi için JAPA'nın Büyük Ödülü. 1956'da JAPA ödülü. 1965 'de Aspen'deki Dünya Tasarım Konferansı'na davet edildi. Expo 70 in eğlence alanı için temel tasarımını çizdi. 1969'da 'Shinju Ten no Amijima' için Sanat Yönetmenliği yaptı.

YOSUKE KAVAMURA

1944'de Tokyo'da doğdu

MAKOTO NAKAMURA

1926'da Morioka'da doğdu. Shiseido'nun Reklam Bölümü Yöneticiliği. 1953'de JAPA'nın Özel ödülü. 1965'de Tokyo ADC' nin ödülü. 1973'de Tokyo ADC'nin üye ödülü. 1976' da Polonya'daki Uluslararası Afiş Biennalinin Ticari Bölümünün Altın Madalyası.

YOSHIO HAYAKAWA

1917'de Osaka'da doğdu. Yoshio Hayakawa Tasarım Atelyesi Yöneticisi. JAPA'nın üye Ödülü. Tokyo ADC'nin gümüş Madalyası. Osaka Belediyesi Sanat Ödülü.